

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 „
Negyedévre... 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Hegedüs Sándor.

Széll Kálmán kormányának első kereskedelmi minisztere, Hegedüs Sándor, a múlt héten ötvenkilenc esztendősen Budapesten meghalt.

Hegedüs Sándor minden tekintetben a letűnt szabadelvű rendszernek volt egyik tehetségével és szorgalmával kiváló vezérférfia. Mint újságíró kezdte pályáját ama eszmék szolgálatában, amelyek több mint egy emberöltőn át irányadók voltak hazánk sorsának intézésében.

Mint az uralkodó rendszer híve és támasza, jelentős szerephez jutott a politika és közgazdaság terén egyaránt, míg Széll Kálmán idejében ő felése a kereskedelmi kormány élére állította.

Nem hallgathatjuk el

azonban, hogy úgy ebben a díszes állásban, valamint a sajtóban és közgazdasági tevékenységben is mindenkor ellensége volt az agrár eszméknek s annak idején nagy része volt abban, hogy Kohn Dávidnak a papirosbúzaról szóló könyvét az Akadémia kitüntette.

A szabadelvű rendszer bukásával Hegedüs Sándor is visszahúzódott a politikai élettől és társadalmi téren folytatta tevékenységét, valamint az egyházi téren, mint a dunántúli református egyház főgondnoka.

Közgazdasági tevékenységével nagy vagyont gyűjtött, amelyből minden alkalommal nagy összegeket áldozott jótékony, közművelődési és egyházi célokra.

Hegedüs Sándor (1847—1906).

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ujesztendő a politikában.

Ilyen újesztendő még nem virradt a magyar népre a kiegyezés óta. Most más szelek fujdogálnak a magas politika levegőjében. Mi nem foglalkozunk ugyan a politikával, csak egyszerűen jelezzük az eseményeket.

A kormány üdvözlése.

A kormány fejét, Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt pontban délben üdvözlötték a koalizált pártok. A kormányelnök a kormány tagjainak jelenlétében fogadta az üdvözlőket. A kabinet tagjai közül *Zichy* Aladár gróf hiányzott ugyan, mert hivatalos dolga Bécsben tartja. A szövetkezett pártok tagjai igen számosan jelentek meg a miniszterelnöki palotában. A függetlenségi párt részéről azok jöttek, akik Kossuthnál is tisztelegtek. Az alkotmánypárt szintén népes képviselőket küldött és ebben *Szterényi* József államtitkárt és *Semsey* Lászlót. A néppárt, *Rakovszky* István kivételével, majdnem teljes számban jelent meg. Ott láttuk továbbá *Dessewify* Aurél grófot, a főrendiház elnökét, *Zichy* Tivadar grófot, a delegáció elnökét, *Gromon* Dezsőt, a közmunkák tanácsának alelnökét, *Boda* Dezső főkapitányt. A kormányt, amikor a nagy fogadóterembe lépett, viharos éljenzések fogadták.

Hoitsy Pál a koalíció szónoka üdvözlölte a kormányelnököt, aki az üdvözlő beszédre következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim! Kedves barátaim! Midőn saját és miniszterársaim nevében mélyen érzett köszönetet mondok megtisztelő megjelenésetekért, szíves üdvözléseitekért és jókívánataitokért és midőn részünkről is Isten áldását és minden jót kívánok nektek és hozzátartozóitoknak, szükségét érzem annak, hogy hálás köszönetemet külön is nyilvánítsam mindannyiunk nevében eddigi szíves támogatástokért és azért a szíves készségért, hogy ezt a támogatást részünkről a jövőben is kilátásba helyezni méltóztattok. Ez a támogatás és az ebben rejlő politikai bizalom adja meg közkormányzati működésünknek jogczimét, ez adja meg egyúttal és ez biztosítja működésünknek sikerét, képezi annak talpkövéit. (Igaz, úgy van!)

Ez indít arra, hogy köszönetet mondjak a multa nézve s ez bátorít, hogy kikérjük támogatástokat a jövőre nézve is, kikérjük mindaddig, míg szorosán és híven ragaszkodunk azon feladatok keresztülviteléhez, amelyekre vállalkoztunk és amíg híven követjük azt az irányt, melyet magunk elé tűztünk. (Éljenzés.)

Talán nem érhet az ismétlés vádja, ha röviden megemlékezem ezekről a feladatokról (Halljuk, halljuk!) akkor, amikor sok oldalról máris a feledés homályát szeretnék borítani azokra a nagy bajokra, amelyeket el kellett háritanunk és amelyek elháritására vállalkoztunk. (Élénk helyeslés és tetszés.) A megzavart alkotmányos politikai és jogrend helyreállítását és biztosítását, az ingadozó, mód nélkül előretörő és a társadalmi rendet veszélyeztető törekvéseknek fékentartását, a jogosult igények kielégítése mellett a kellő jogosult-

ság medrébe való terelésöket, gazdasági életünkben a bizonytalanság megszüntetését, a rendszeres és önálló fejlesztés előfeltételeinek megteremtését, a közélet tisztántartását (Élénk helyeslés.) és a nemzet igényei és érdekei által követelt általános szavazati jognak megvalósítását, (Élénk helyeslés.) s ezáltal a választásoknál a nemzet szabad és tiszta akaratának hamisítatlan megnyilatkozását tűztük ki politikai feladatunkul.

Beszélt a kormányelnök ezután a kormány működéséről, az alkotmány újjászületéséről és a jövőbeni teendőkről.

A függetlenségi párt.

A politikai üdvözlések sorát tulajdonképpen *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszternek mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnökének a köszöntése vezette be. Az üdvözlés aktusa *Kossuth* József-körúti lakásán folyt le, ahol délelőtti tizenegy órára a párt valamennyi a fővárosban tartózkodó tagja megjelent: *Kossuth* Ferenc, akinek egészségi állapota teljesen helyreállott, pompás kedélyben és szívesen fogadta pártját.

Lovászy Márton volt a párt hivatalos szónoka. Megállapította szép beszédének eluljárójában, hogy *Kossuth* bölcs vezérlete alatt a párt országos többséggé vált. Ezzel azután megtörtént Magyarország függetlenségének megteremtésére az első lépés. A talpra esett beszéd után *Kossuth* Ferenc szólott.

A helyzet, amelyben vagyunk — úgymond — kétségtelenül nehéz. Nehéz, de egészen tiszta. Tiszta, ám-bár ellenfeleink, akik a nemzeti eszmének is ellenségei, (Igaz, úgy van!) mindent elkövetnek, hogy a helyzet tisztaságát megzavarják és nem riadnak vissza semmi eszköztől azért, hogy lehetőleg új zavart, új krízist idézzenek elő, bármi legyen is ennek az új zavarnak és krízisnek esetleges következménye a nemzet, a haza jövőjére nézve. (Igaz! Úgy van!) Ennek dacára a a helyzet mégis tiszta marad. Mert mi a helyzet? A helyzet az, hogy midőn a nemzet küzdött alkotmányának megvédéséért és midőn — sajnos — összeütközés jött létre a korona és parlament között, akkor szövetkeztek egymással a különböző politikai alapon álló pártok. Szövetkeztek egymással azért, mert erős meggyőződésük szerint szükségessé vált az, hogy a nemzet ügyét és igazán nemcsak egy párt, hanem az egész nemzet védelmezze. Szövetkeztek akkor, és a szövetkezésben résztvett a függetlenségi párt, amely a szövetkezésben akkor is igen nagy többséget képezett. Ennek dacára a függetlenségi párt ráállott arra, hogy a küzdelem ne tisztán függetlenségi alapon folyjék le, hanem hogy csakis addig menjen a függetlenségi párt követeléseiben, ameddig a többi pártok őt követni képesek. (Igaz! Úgy van!) Az ország a nagy küzdelem alatt, magyar embereknek vétke következtében (Igaz, úgy van!) az örvény szélére jutott. (Felkiáltások: Sajnos, de így van!) Az örvény szélén azonban megállt az ország és megállt a király, akinek alkotmányos érzelmeit lehetetlen volt hálásan el nem ismerni. (Igaz! Úgy van!) Akkor jött létre, tisztelt barátaim, az a kibontakozás,

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

amely most is tart. Létrejött koalíciós alapon, létrejött úgy, hogy nem egy pártkormány, hanem a koalíciós kormány vette át az ország ügyeinek vezetését egy tisztán körvonalozott programmal, olyan programmal, amelyben nem volt egy szemernyi elvfeledés sem a függetlenségi párt részéről. (Lelkes éljenzés és taps.)

Az alkotmánypárt.

Az alkotmány-párt tagjai az újesztendő alkalmából a következő táviratot intézték Széll Kálmán pártelnökhöz Rátótra:

Az alkotmány-párt tagjai az újév alkalmából legőszintébb és legmelegebb szerencsekívánataikat küldik és biztosítják nagyméltóságodat soha nem múló, tántoríthatatlan bizalmukról, változatlan tiszteletükről és ragaszkodásukról.
Nagy Ferenc, másodelnök.

Széll Kálmán elnök erre a következő távirattal válaszolt:

Fogadd őszinte köszönetemet. Fejezd ki ezt és legjobb kívánataimat azoknak, kik rólam megemlékezni voltak kegyesek.
Széll.

Andrássy Gyula gróf belügyminisztert szintén táviratban üdvözölte az alkotmány-párt.

A néppárt.

Az országgyűlési néppárt az újév alkalmából testületileg üdvözölte Zichy Nándor grófot. A párt tagjai délelőtt tíz órakor gyülekeztek a néppárt körhelyiségében, a honnan féltizenegy órakor Zichy Nándor gróf Sczitovszky-téri palotájába vonultak. A párt nevében Zbóray Miklós üdvözölte Zichy Nándor grófot és biztosította a párt szeretetéről, ragaszkodásáról és bizalmáról. Zichy Nándor gróf meleg szavakban mondott köszönetet az üdvözlétért és kijelentette, hogy miként a múltban, úgy a jövőben is mindig a párt érdekeit fogja szolgálni. A párt tagjai elnöküket, Zichy Aladár gróf minisztert, aki jelenleg Bécsben van, táviratilag üdvözölték.

Hazafias munkások nagygyűlése.

Sivár pusztaságban oázisként hatott a hazafias munkások kongresszusa. Megszoktuk, hogy a munkások gyűlésein, összejövetelein a szociálista vezérek szabják az irányt és lassan már egészen természetesnek is találjuk ezt. Pedig a szociálisták nem képviselik az össz-munkásságot. Saját kimutatásuk szerint Magyarország ipari munkásainak 35%-a tartozik a pártjukhoz, a bányászok között egyáltalán nincsenek híveik, a mezőgazdasági munkásság aránylag csekély százaléka követi őket. És mégis a munkásság nevében ők viszik a han-

got. Könnyű is, mert a munkásság felvilágosításával, szervezésével senki sem törődik. Akiknek ez kötelességük is volna, azzal térnek ki, hogy a munkások mind szociálisták, más alapon nem lehet szervezni őket. A hazafias munkások kongresszusa ellenkezőjét bizonyítja. A magyar munkásság szervezkedik, tömörül hazafias alapon is, csak próbálni kell. A keresztény-szociálisták rövid idő alatt szép sikereket értek el és csak az anyagi eszközök hiányában nem tudtak többet elérni. Sem a keresztény-szociálisták, sem a hazafias munkások nem tehetik azt, hogy véksőkig kihasználják a munkásságot és párt- és egyéb illetékek fizetésére kényszerítsék. Így aztán nem is áll rendelkezésükre oly sok pénz, mint a szociálistáknak, akik pl. az elmúlt évben egy negyedmillió koronánál többet költhettek agitációra. Embereik sincsenek és ha akadnának, mert akadnak, pénzük sincs azoknak existenciá megteremtésére. És mindezek dacára elég szép sikerrel foly a mozgalmuk. A hazafias munkások kongresszusán elhatározták, hogy a hazafias munkásegységek országos szövetségét megalakítják. Ez nagyon fontos lépés. Ha a központ vezetése cél-tudatos lesz, akkor a hasznos siker el nem marad. Hogy a szociáldemokrata párton kívül álló munkásság másképpen gondolkodik, annak ékes bizonyossága, hogy maga a munkásság követelte a sztrájk törvényt, a kongresszuson a munkának megvédése szempontjából fenyegetések, durva kiszólások nem hangzottak el, hanem ahelyett a munkásság érdekeinek védelmét kívánta. Hogy az ily kívánságok meghallgatásra találnak, az természetes. A hazafias munkások vállalkozása nehéz, de nem lehetetlen. Nagyon sokat tehetnek jóvá, amit a szociáldemokraták elrontottak.

A munkások ellenállása miatt.

Többször írtunk már arról, hogy a magyar munkás igyekezzék magyar földön, tisztességes feltételek mellett megélhetést biztosítani szerződéssel. De a nemzetközi szociálisták izgatása sokkal kedvesebb ma még a munkások nagytömege előtt, mint a józan gondolkodás, melyet tanácsoltunk.

Csak Péter és Pál napkor kötünk aratási szerződést! Ez a jelszó és sajnos, a hamis jelszó után sokan futnak még. De a gazdák sem nézik télenül a munkások támadását. Utóvégre egymásra vannak utalva, de ha szakítani kell, hát azt is lehet *okkal-móddal*. Mert azt mondotta az egyszéri székely, hogy okkal-móddal még a világból is ki lehet jutni.

A munkások makacssága arra kényszeríti a földbirtokosokat, hogy külföldi munkaerőt hozzanak. E célból az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* ezt írja lapjában, a Köztelekben:

Felhívjuk gazdatársaink figyelmét a *Köztelken* f. évi január hó 10-én d. e. 10 órakor tartandó értekezletre, ahol a vidéki gazdasági egyesületek kiküldöttei és birtokosok meghatalmazottai fognak megállapodásra jutni

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám

Borértékesítő-osztályt

szervezett, mely a bortermelő gazdaközönség szolgálatára áll.

— Kiterjedt összeköttetések a bel- és külföldi vevőkkel. —

Hüen mintázott ajánlatok kéretnek.

a szükségessé váló külföldi munkaerő beszerzésére vonatkozólag. Az OMGE.-nek sikerült ugyanis több helyről több tízezerre menő munkaerőt biztosítani a nyár folyamára igen előnyös feltételek mellett. Ezek közvetítésére azonban csak akkor vállalkozik, ha január hó 10-ig a munkásszükséglet iránt tájékoztatást nyer. A birtokosok úgy a megyei gazdasági egyesületnél, mint az OMGE.-nél, ha annak tagjai, felvilágosítást nyerhetnek a feltételekre nézve.

Ime tehát szervezkednek a kényszerhelyzetbe jutott gazdák. De mit szólnak ehhez a munkásvezetők, a bujtogatók? Csak tovább lázítanak a munkások között, mert ők abból élnek, az ő kenyerük a bujtogatás.

És a józanészű magyar munkás? Nem tudjuk, hogy mit is akar még. Hiszen tudhatja, hogy versenyre nem kelhet a külföldivel, mert az olcsóbb. A bolgár kertészeket sem bírta soha utánozni. A most beözönlő idegen munkásokat sem bírja versenynyel legyőzni, hát akkor miért engedi, hogy behozzák? Miért nem fogadja el a tisztességes kenyeret? és miért nem köti meg szerződését? Ez valóban érthetetlen. Csakis vak ember rohanhat így a veszélynek. A magyar munkás el van vakítva. Vesztére rohan. És a vége csak az lesz, hogy Amerikába megy állatnak való terhes munkára, ott tanulja meg az állandó, rendes munkát és a tisztességes kenyér megbecsülését.

India függetlensége.

Az angol gyarmatok végzettszerű következetességgel fejlődnek abban az irányban, hogy elszakadjanak az anyaországtól. Ahogyan Amerika valaha függetlenné tette magát, ahogyan Ausztrália már csak jóformán papiron gyarmat, valójában azonban csaknem független, önmagát kormányzó ország, ma már India és Egyptom lakossága is a politikai és gazdasági függetlenségért küzd. Indiában évtizedek óta szívósan foly ez a küzdelem. Londonból most azt jelentik, hogy a minap nagy nemzeti kongresszust tartottak a hazafias függetlenségi mozgalomban résztvevő indiaiak. Az első napon mintegy tízezer résztvevő jelent meg. A kongresszuson *Dadabhi Naoroji*, alsóházi képviselő elnökölt, az első indus, akit beválasztottak az angol alsóházba. Beszédében minden hindunak, mint angol alattvalónak az önkormányzati jogot követelte és minden jelenlevőt fáradhatatlan mozgalomra buzdított. Egy nagy propaganda-alap megteremtésének eszméjét vetette fel, amelyből több alkalmas és küzdő szónokot képezzenek ki s ezeket küldjék ki India minden részébe, hogy a népet saját nyelvén világosítsák fel róla, hogy milyen jogot követelhetnek a maguk számára mint angol alattvalók. Kiváló szónokokat akar Angliába is küldeni, akik a népgyűléseken felvilágosítsák az angol népet arról, hogy Indiának végre meg kell adni az önkormányzati jogot.

Sir Henry Campbell-Bannerman azt a kijelentést

kockáztatta meg, hogy a legjobb kormány sem tudja helyettesíteni egy nép önkormányzatát. A világ legnagyobb autokratája dumát adott az orosz parasztnak és az angol miniszterelnök volt az első, aki e szálló igévé vált szavakat mondta: „A дума meghalt; éljen a дума!” Ázsia keleti részein Kína, déli részén Perzsia fölébredt hosszú álmából, Japán pedig teljesen öntudatra ébredt. Oroszország hosszú idő óta küzd emancipációjáért. Pedig ezek az országok despotá államok. És hogy lehetséges az, hogy az angol indus birodalom szabad polgárait, kiknek a világ első civilizátorainak kellene lenniök, továbbra is önkényuralom alatt szenvedjenek!

Persze, India függetlenítése sem fog menni vér nélkül, ami előbb-utóbb egy véres háborút jelent.

Előfizetési felhívás.

A Független Ujság a XIII. évfolyamba lépett a múlt hó végével.

☞ 1907. január hó elsejével új előfizetést nyitottunk a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ra ☞

A kinek előfizetése december hó 31-én lejárt, azt kérjük szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az *utalványokat külön levélben elküldöttük.*

Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

A „Független Ujság“ a család igazi barátja, tanácsadója, mulattatója. Tizenkét esztendő óta mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☞ Nagy köpinczéi: **BUDAFOKON.** ☞

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKÉT.** Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetséget tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Miért kell fogyasztó szövetkezetet alakítani?

Hogy a gazdaközönség és különösen a földművesnép a fogyasztáshoz s a gazdaságban szükséges cikkek beszerzésénél mennyire megkárosodik s hogy ez a veszteség miben áll: azt mindenki tudja. Ugy véljük mégis, hogy nem cselekszünk fölösleges dolgot, ha azokat e helyt csoportosítjuk, mert csakis ezáltal domborodik ki teljesen a fogyasztási szövetkezetek hasznossága. A szatócsok legtöbbször — tisztelet a kivételeknek — kizsákmányolja a népet s lehetetlenné teszi, hogy amúgy is szerény keresetéből megélhessen. Üzemeiket nagyban elősegíti a köznép aggasztó előszeretete a hitel iránt. S éppen ebben rejlik a veszély, mert ez kergeti eladósodásba, romlásba az embereket. Először is oly dolgok megvásárlására ösztönzi őket, a mit nélkülözni tudnának, azután többet vásároltat velük, mint a mire telik. De a legvégzetesebb rájuk nézve az, hogy oly cikkeket fogyasztanak el, melyeknek árát az elfogyasztás után remélik még csak megkeresni. Ha már most valamely véletlen baleset megakadályozza egyikét vagy másikat a munkában: akkor teljesen ki van szolgáltatva hitelezőjének, ki könyörület nélkül kifosztja őt mindenéből, mihelyt látja, hogy nincs már rajta mit nyernie.

Ez magyarázza meg azután azt is, hogy minden szatócsnak, ha még oly drágán árulja is a portékáit, ha még annyira hamisítja is azokat: mindig akad vevője s hogy néhány év alatt meggazdagszik, földbirtokos lesz még oly községben is, hol a lakosoknak alig van betevő falatjuk.

Igy megy tönkre a nép anyagilag, így züllik el aztán szellemileg és erkölcsileg is. Nem egy szomorú példát hozhatnánk föl ennek bizonyítására.

Mint a gazdasági élet egyéb ágaiban, úgy itt is csodákat művelhet a szövetkezés.

A fogyasztási szövetkezet kiragadja tagjait ezen uzoráskodó szatócs karmai közül, jó minőségű s aránylag olcsó portékát szerez be számukra, józan életmódhoz, takarékosághoz és készpénzen való vásárláshoz szoktatja őket, hogy előmozdítsa anyagi és erkölcsi gyarapodásukat.

A mit valamely elhagyott faluban az egyes ember hiába óhajt, t. i. hogy szükségletét tisztességes forrás-

ból szerezhesse be, azt megteheti ötven, ha összeáll és együtt rendeli meg azt. Ez pedig nem egyéb, mint szövetkezés a fogyasztásra. Hogy pedig előzetes bejelentés nélkül, bármikor és bármit is olcsón és jó minőségben vásárolhasson: fogyasztási szövetkezetet alapít.

Gyümölcsértékesítő szövetkezetek. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter intézkedése folytán az Országos Központi Hitelszövetkezet gyümölcsértékesítő szövetkezetek alakítása végett gyümölcsértékesítő alapszabályokat dolgozott ki. A gyümölcs eltartásáról Györy István dr., a budapesti kertészeti tanintézet tanára irt gyakorlati utmutatást. Lelkészek, tanítók és jegyzők ingyen kapják a füzetet. A szövetkezeti alapszabály-mintát mindenki díjtalanul kapja az Országos Központi Hitelszövetkezettől.

Szövetkezeti házinyultenyésztés. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a fővárosnak házinyulhussal leendő élelmezése céljából, tagjai körében mozgalmat indított a házinyultenyésztés felkarolásának érdekében s örömmel tapasztalhatjuk, hogy a mozgalom sikere máris biztosítva van, amennyiben a szövetkezet nagybirtokos tagjai közül tekintélyes számban jelentkeztek azok, akik a tenyésztést 50—100, sőt 200 anyaállattal hajlandók megkezdni. Az ezek által termelendő piaci áru (évenként körülbelül 40,000 drb) már az árusítás megkezdésénél napi 100 drb hizlalt házinyul piacrahozatalát teszi lehetővé. A főváros közlelmezés ügyének érdemes vezetősége is felismerve a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete ez újabb vállalkozásának célirányosságát és közlelmezési fontosságát, azt messzemenő támogatásban hajlandó részesíteni. A tevékeny szövetkezet a nyultenyésztési üzem sikeres keresztülvitele és a legnagyobb arányokban leendő fejlesztése érdekében, állattenyésztési osztályában külön nyultenyésztési szakosztályt állított fel, amelynek vezetésével Mahler Károly gyakorlott házinyultenyésztőt bizta meg. Értesülésünk szerint a nagyarányú tenyésztő és hizlalótelep berendezését már megkezdették s a közeli hetekben ott beállítandó néhány száz darab tenyésznyul, valamint a hizlalás alá kerülő ezekre menő piaci áru nyüzsgő tömege, a fővárosnak egy új, érdekes különlegességét fogja képezni. Így haladunk lassanként előre, amíg a szövetkezeti eszme minden irányt és tért meg nem hódít magának.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST RÉSZVÉNY TÁRSULAT

Legtökéletesebb rendszerű gőzcséplőkészletek.

Magánjárók
(uti mozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

• MI UJSÁG? •

A király Budapesten. Ő felsége a király szerdán hosszabb tartózkodásra ismét Budapestre érkezett. Ő felsége előreláthatólag már a jövő héten ad ismét általános kihallgatást.

Krüger elnök elsülyedt kincsei. A londoni dockok egyikéből nemsokára utnak indítják az „Alfréd Nobel” nevű hajót, hogy felkutassa a délafrikai part közelében elsülyedt kincseket. A hajó egyik főfeladata lesz kikutatni, hogy merre van a „Dorothea” hajó roncsa, melyről azt hiszik, hogy Krüger kincseit rejti magában. A „Dorothea” kincseiről szóló hírek onnan erednek, hogy egy hajókapitány egy alkalommal vonakodott átvenni a hajót, mert rakománya gyanusnak tűnt fel előtte. A kapitány állítása szerint a hajó rakománya egymillió sterling értéket is meghaladta, 22 láda rudaranyat tartalmazott, de volt még egy csomó láda is a hajon, mely vert arannyal volt megrakva. Az arannyal rakott ládák cementtel voltak a hajófenékhez erősítve. A kincskereső hajó nagy számú legénységet és négy buvárt visz magával.

Hétezer méternyire a föld felett. Milanóból írják, hogy ott a napokban érdekes léghajó-utazás történt meg. A léghajózás terén két ismert sportember, Umelli és Crespi két eredménytelen kísérlet után harmadszor is felszálltak léghajójukkal az Alpések mellett a magasba és ezúttal hétezer méter magasságot értek el, ami eddig páratlan magasságnak tekinthető. A léghajó háromnegyed órát maradt fenn ebben a magasságban, de az elviselhetetlen hideg végre is gyors leszállásra kényszerítette a vakmerő utazókat. A hőmérő ugyanis nulla alatt 40 fokot mutatott. A leszállás tizennyolc percet vett igénybe és a nézőkre úgy hatott, mintha a magasból egy parányi golyó mindig nagyobb és nagyobb alakot öltve, nyilsebesen esne le a földre. A leszállás különben minden baj nélkül történt meg.

Szerbia — köztársaság? Lipcséből jelenti egy lap, hogy már régebb ideje összeesküvést szőnek Péter király ellen. Az összeesküvők a fővárosi intelligencia és a tiszték közül kerülnek ki. A terv az, hogy a királyt, ha lehet, szép szerével önkéntes lemondásra bírják, ha kell, erőszakkal kényszerítik rá és kikiáltják a köztársaságot. A királynak élete fogytáig évjáradékot akarnak biztosítani. A lipcsei lap belgrádi tudósítójának értesülése szerint az összeesküvés 3—4 hónapon belül ki fog törni. A beavatottak kivétel nélkül azon vannak, hogy a trónfosztás vér nélkül menjen végbe.

Pénzhamisítók Biharvármegyében. A nagyváradi rendőrség a biharvármegyei csendőrséggel együtt napok óta nyomoz egy pénzhamisító bandát. Néhány nappal ezelőtt ugyanis feltűnő mennyiségbe szaporodtak el Nagyváradon a hamis ötkoronások. A üzletekből, a piacról, a kávéházakból egymásután érkeztek feljelentések a rendőrséghez, sőt a nagypiactéri postahivatal főnöke is lefoglalt mintegy tizenöt darab hamis ötkoronást, amelyeket a rendőrség őrizetébe adott át. A hamis pénzdarabok szinte meglepően ügyes utánzatok, ólomból készültek üveg hozzáadásával osztrák mintára. A hamis pénzdarabokat még a leggyakorlottabb sem tudja megkülömböztetni a valódiaktól. A rendőrség kiderítette, hogy a hamis pénzeket vidékről hozzák be a városba. A rendőrség a csendőrséggel együtt meg-

figyelte azt is, hogy a városon kívül a megyében milyen falvakban vannak elterjedve a hamis ötkoronások. A nyomok Mezőtelegd felé vezetnek. Azt hiszik, hogy egész szervezett társaság foglalkozik hamis pénzgyártással. A hamisítványok ugyanis olyan tökéletes és modern szerkezetű gépekkel készülnek, amelyek nagy tőkebefektetést és nagy munkaerőt követelnek. Nem lehetetlen, hogy egész pénzgyárat fog leleplezni a rendőrség.

Az elfogott áorvos. Szabó Károly margitszigeti bérlőt a rendőrség csalás büntette miatt letartóztatta és vizsgálóbíró elé juttatta. Szabó ugyanis házassági ígérettel háromszázezer koronát csalt ki egy budapesti polgártól és a leányát eljegyezte. De a többszöri esküvőelhalasztás gyanús lett. Rájöttek, hogy Szabó nem is doktor és nem is legény, hanem nős. Kiss bíró a kihallgatás után marasztaló végzést hozott, az előzetes letartóztatást fentartotta s ezzel igazat adott a rendőrségnek. A vizsgálóbíró végzése ellen a védők felfolyamodást jelentettek be.

Zárda-ünnepség Alesuthon. Az alsuthi zárda, amelyet Klotild főhercegasszony alapított, meg ünnepelte fennállásának huszonötéves jubileumát. Ez alkalomból karácsonykor ünnepséget rendeztek az alapító főhercegasszony tiszteletére a zárda óvoda-termében. Az ünnepséget megelőzően mise volt az udvari templomban s megjelent az oratóriumban Klotild főhercegasszony is leányával, Erzsébet hercegnővel együtt. Az ünnepség délutáni volt s ezen is jelen voltak a főhercegnők.

„Párroljuk a mátyár iparrt.” Ezzel a cifra jelmonddal hozza forgalomba a Halban und Damaszk bécsi cég az ő kalapgyártmányait. A perfidiáját, melylyel árúit magyar gyártmányként akarja feltüntetni, még azzal is tetézi, hogy a kalapok bélésére a magyar koronát is rányomtatja. A szegedi rendőrség egy hozzá érkezett följelentésre az ottani kereskedőnél vizsgálatot tartott és Szarvas J. József üzletében 70 kalapot foglalt le, továbbá lefoglalta a bécsi cég éppen ott időzőtt utazójának mintagyűjteményét.

A világ leggazdagabb embere. Eddig általánosan Rockefellert tartották a világ leggazdagabb emberének, akinek a vagyonát nem tudják ugyan pontosan, de az évi jövedelmét háromszáz millió koronára becsülik. A newyorki „Cosmopolitan Magayine” egy még gazdagabb embert fedezett fel Frederick Veyerhaeuser személyében, akinek a vagyona állítólag meghaladja a kétezermillió dollárt, vagyis tizezer millió koronát. A világnak tehát ő a leggazdagabb embere.

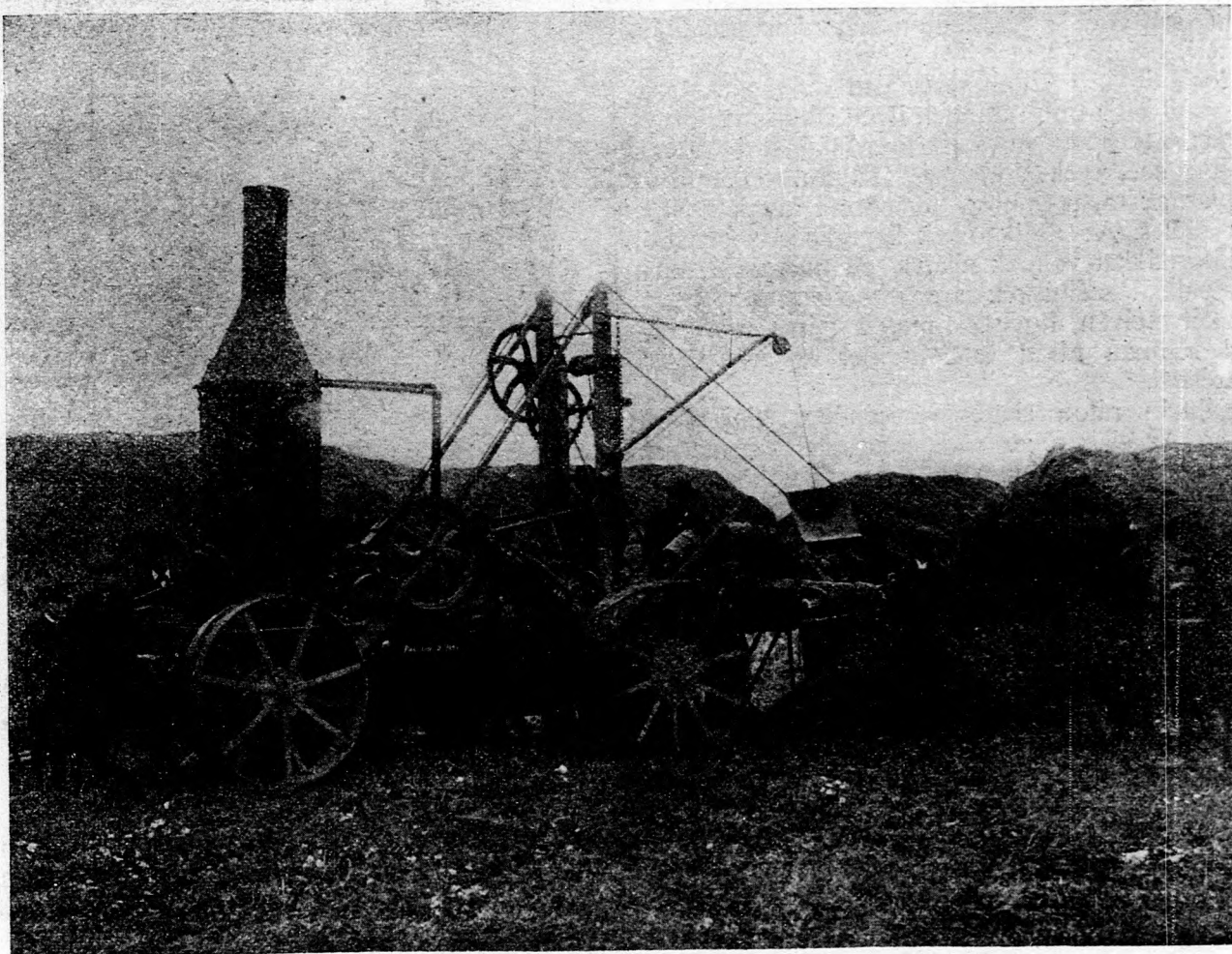
Cibabó az orgonában. Szeéren nem szólt az orgona szép karácsony ünnepén, mert belefészkelte a — cibabó. Szilágyban, mely nagy időn át Erdélyhez tartozott, másképp főznek, másképpen beszélnek és másképpen élnek az emberek. Maga Szeér kicsiny község az erdők között, fatornyos a temploma, de azért — orgonája van. Ami pedig a cibabót illeti, azt mifelénk evetnek mondják, másutt mókus, Göcsejben pedig kalimpajszmadár. A szeéri erdő mókusai közül most, a hirtelen jött hó és fagy elől, az egyik beköltözött az erdő szélén álló templomba. Csendes, jó helye volt. Egy öreg bükk ága egészen a templom törött ablakáig ér s így jutott a cibabó a templomba, ott az orgonába. A múlt hét vasárnapján az a furcsa meglepetés érte a jámbor hívőket, akik áhítattal várták az orgona szavát, hogy hiába tapossa egy ember helyett kettő is a fujtatót, az orgona csak szuszog, retyeg, rotyog — de nem szól. Az így megzavart istentisztelet után nekiestek az orgonának és szétszedték, ekkor derült ki,

hogyan van az orgonában, de a fészket olyan helyre rakta, hogy nem találják. Így a szétszedett orgona hangtalanul állott szent karácsony ünnepén.

Pap a farkasok gyomrában. Az elmúlt napok óriási havazása az erdőmenti községekre rázabadította az éhes farkascordát. Romániában évről-évre nagyszámu ember esik az éhes téli farkasok áldozatául. Az ideai áldozatok sorát egy pap kezdte meg, akit szolgájával együtt faltak fel az éhes fenevadak. Dimbovica kerület Ludesti nevű községének papja, Curel plébános szolgájával indult szánon Tirgovestibe a karácsonyi vásárlásra. Késő éjjel indult haza. Tirgovesti és Ludesti között farkas csorda támadt az utasokra. A két ló felhorkant és a következő pillanatban ész nélkül vágott neki a havas útnak. A rettentő iramban a szán felfordult, a

kákkal, sőt még kigyókkal is táplálkoznak. Ezek a békák roppant falánkok, úgy, hogy egész nap etetni kell őket. A többől nem halászszaak ki őket, hanem rendszeren vadászfegyverrel lövöldöznek le és ez a békavadászat többnyire éjjel történik, mert ilyenkor a békák a víz felszínére jönnek. Egy ilyen, már vadászásra alkalmas békának a súlya olykor a félkilót is meghaladja.

Párisi történet. Különös módon tette a minap Párisban egy üzlettulajdonos személyzetét próbára, hogy vajjon föltétlenül megbizhatnák-e bennük. Egy barátja külföldre utazott és az alkalmazottak jelenlétében tízezer frankot adott át barátjának, hogy visszatértéig megőrizze. Az a pénzt átvette és eltette. Két hónap

Az „Auróra” alagsövező gép munkába beállítva.

pap és szolgája kibuktak belőle; egy órával utóbb verejtékesen állottak meg a lovak szánostul a pap portája előtt. A plébános hozzátartozói puskához kaptak és a falu népével együtt kivonultak a szánúton a szerencsétlenség helyére. De már akkor a farkasoknak hirük se volt. Mindössze néhány szétrongyolt ruhadarabot és a szerencsétlen két ember lerágott csontjait lelték meg a véres havon.

Békatenyésztés Amerikában. Néhány esztendő óta egész Amerikában a legkedveltebb ételek közé tartozik a különböző fajtájú békák husa. Havonta olyan nagy mennyiségű békát fogyasztanak, hogy most már több helyütt nagy békatelepet létesítettek. A legnagyobb telep Kaliforniában van. Négy hatalmas, kőfallal körülvett és állandóan egyforma hőmérsékletű tóban tenyésztnek ezek az állatok, amelyek apró férgekkel, halacs-

mulva a barát megjön és kéri vissza a pénzét.

— Te nekem pénzt adtál? Nem emlékszem rá! Adtam róla írást? No úgy-e, nem!

— De hát mi közöttünk nem is volt sohasem írásra szükség — válaszolta a megrémült barát!

— Van rá tanud?

— Igenis, az egész személyzet.

— Jól van, próbáljuk meg.

A főnök egymásután behívja az urakat.

— Adott nekem ez az ur pénzt vagy nem? Én ugyanis nem emlékszem rá!

Az alkalmazottak között egyik sem tudott róla semmit. Ezután a szekrénybe nyul, előveszi a lepecsételt tízezer frankot és átadja.

— Ime a pénzed! Én csak próbára akartam az alkalmazottaimat tenni. Még ma elcsapom valamennyit.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Amerikai árokásó-gép.

Legnehezebb munka a földmunka. Ennek helyettesítése igazán áldás az emberiségre. Ezt az áldást érdemli meg az itt képeken is bemutatott „Auróra” alagsövező és árokásó-gép, melyet hazánkban Vas megyében próbáltak ki és képeink is idevalók.

A gép kiszolgálásához kell: 1 gépész, 1 fűtő, 1 árok-tisztogató napszámos, naponként 18—20 hl. víz, mintegy 1 kor. árú kenőolaj és 25 dgr. kóc.

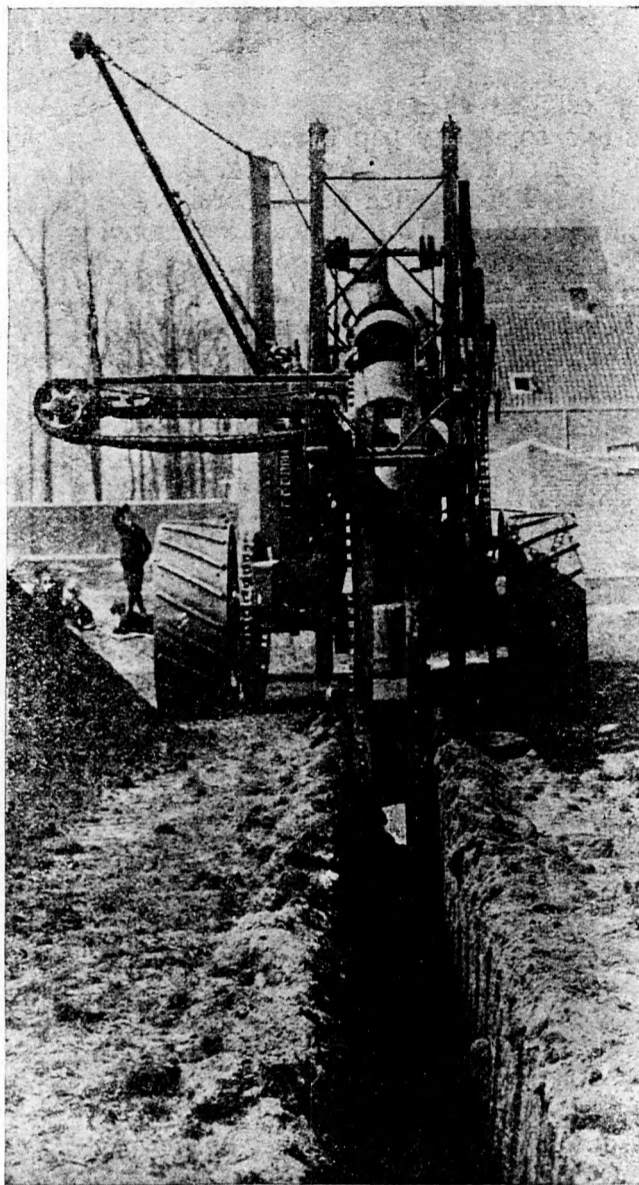
A gép az eddigi tapasztalatok szerint átlagban műutakon, az esetben, ha szénét és vizét külön fuvarokon szállítják, 4 kilométert, ha pedig szénéről és vizéről is magának kell gondoskodnia, 2 kilométert halad óránként. Mezei utakat úgy felvágja, mint minden ilyen súlyú lokomobil tenni szokta. Mély sárban vagy laza talajnál a 30 cm. széles talpú acélkerekekhez még 15 cm. széles fatalpakat csavarnak rá, úgy, hogy ilyenkor a kerekek talpa fél méter széles. Az acélkerekek kapaszkodás céljából ferde acélbordákkal vannak ellátva, de csúszós utaknál azokba kupalakú acéltüskék is erősíthetők.

Eddig két helyen figyelték meg a gépet munkájában. Széll Kálmán rátóti és Schreiber Ignác nyögéri alagsövezésénél.

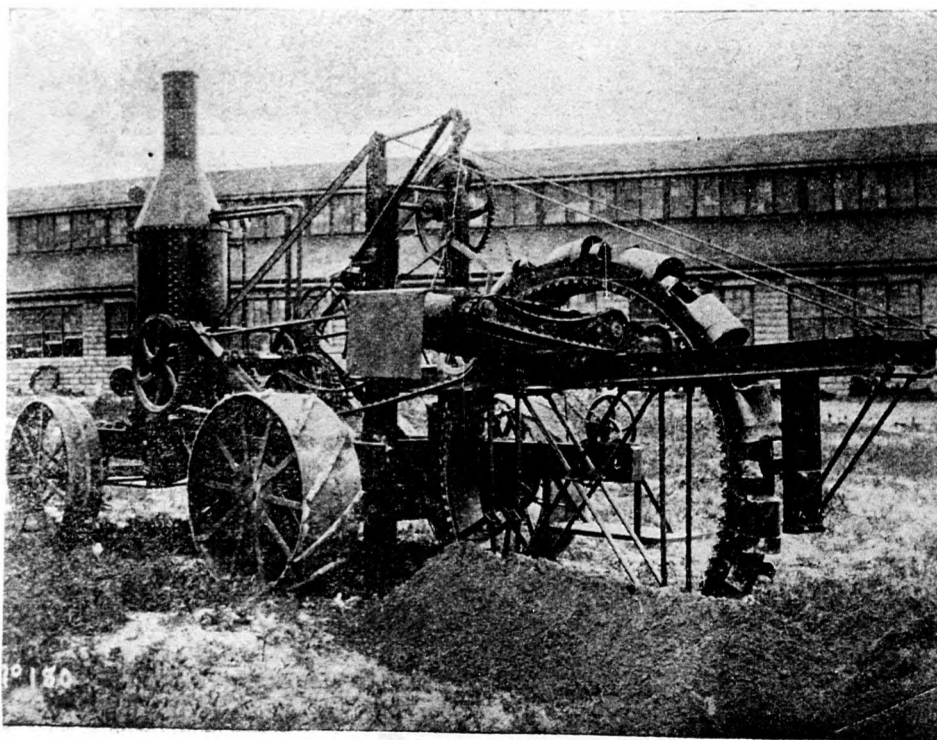
Széll Kálmán rátóti alagsövezésénél a talaj kötött sárga agyag. Az alagsövezés idejében a talajvíz mélyen állott s így a föld majdnem az összes árkokban csak nyírkos volt. 1.00-tól 1.20-ig terjedő mélységű árkokból a maximális napi termény $8\frac{1}{2}$ óra alatt 510 f. m. volt. Rendszerint egy óra alatt átlagban 84 f. m. árkot ástak. Minden átállásra ezenkívül átlag fél óra idő kellett. Naponként átlag 4 m^3 silány minőségű dorongfa kellett a fűtéshez.

Schreiber Ignác nyögéri alagsövezésénél a talaj mintegy 25—50 cm. vastagságban termőföld, azon alul pedig a kemesnek hírhedt, helyenkint szinte betonkeménységre agyagba ágyazott kavicsa. Az anyagsö-

vezés idejében a talajvíz az árok feneké felett állott egy kevéssel. A szívócsövek árkai 1.20 cm. mélyre, a

Az alagsövező gép munkája.

Az alagsövező gép munkaközben.

gyűjtő 1.50—1.70 m. mélyre emeltettek ki. Eddig csak a gyűjtő árkában folyván a munka, abban óránként 80—84 f. métert halad a gép. Köflachi szén a nehezebb munkát nem győzte eléggé, porosz szenet kellett használni.

A tehenész tizparancsolata egy francia állatfolyóirat szerint a következő: 1. fejjünk gyorsan, 2. fejjünk ki teljesen, 3. fejjünk mindig ugyan azokban az órákban, 4. fejjünk keresztben, 5. fejjünk szeliden, 6. használjuk mind az öt ujjunkat, nem pedig a hüvelyk és mutató ujjat, 7. fejjünk háromszor napjában, a friss borjas teheneket pedig négyszer, 8. a fejést ne szakítsuk félbe, 9. kezeinket és a tőgyet tartsuk tisztán, 10. fejés alatt a tehén körül teljes csendet és nyugalmat tartsunk fenn.

Kendermagolaj az állatélősdiek pusztítására előnnyel alkalmazható. Egy német gazda harminc évi tapasztalás nyomán a kendermagolajat az állatok bőrén élősködő rovarok irtására

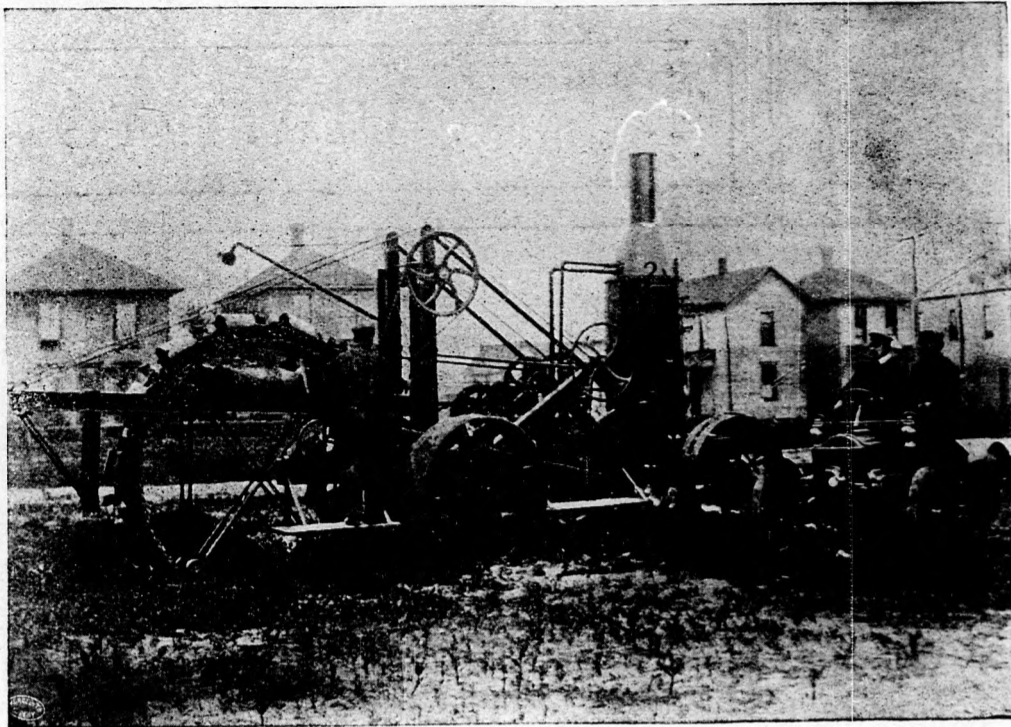
melegen ajánlja mint olyan szert, mely amellet, hogy hatásos, éppen nem ártalmas még az olyan állatokra nézve sem, melyek a be- kent testrészeket nyalogatják. A nevezett gazda szerint a kendermagolajjal való bedörzsölés az állatokat az atkáktól is megszabadítja. Kiválóan alkalmas a kendermagolaj a tollas baromfi-udvarban az élősdiektől szenvedő baromfiaknak gyógyítására.

Vajversenyi eredmények. A m.-óvári szarvasmarha-tenyésztő egyesület által rendezett vajverseny most fejeződött be. Érdekesek azon eredmények, melyeket e verseny alkalmával értek. Egyes szövetkezetekben a tejkészítés mintaszerűvé fejlődött a verseny ideje alatt. Így a moson-szolnoki tejszövetkezetben a verseny előtt 100 kg. tejből $3\frac{1}{2}$ kiló vajat készítettek, míg a verseny befejeztével $4\frac{1}{2}$ kilót, ami évi 2000 koronánál több bevételt jelent. A szentpéteri szövetkezetben óvári sajt készítésével 18 filléren értékesítették a tejet. Oly eredmények ezek, melyek beigazolják a vajversenyek nagy gyakorlati jelentőségét. A „Baranyai Tejszövetkezetek Szövetsége” is rendez az idén ily vajversenyt és úgy hiszünk, hogy a „Szövetség” is hasonló eredményeket fog felmutathatni.

Üszöborjuk vágásának eltiltása. Kolozs vármegye törvényhatósági bizottsága az egy évet meg nem haladott üszöborjuk vágási tilalma tárgyában köriratot intézett a vármegyei gazdasági egyesületekhez. Az Arad-vármegyei Gazdasági Egyesület ig.-választmánya ehhez a tilalomhoz nem járult hozzá, mivel a gazdáknak a saját tulajdonukat képező állatok felett való szabad rendelkezési jogának ilyen korlátozását sérelmesnek tartja. De tekintettel arra, hogy az ország marhaállományának az utóbbi évek alatt mutatkozó megcsökkenése s ennek természetes következményeképpen a húsdrágaság is nagy részben a fiatal borjuk nagymértékű fogyasztásának tudható be, ennek a korlátozása érdekében az igazgató-választmány elegendőnek tartja azt, hogy a borjuk vágási díja mindenütt jelentékenyen felemeltessék.

Árpa trágyázása. Kedvező időjárást feltételezve, az árpa egyike azon kalászosoknak, mely a műtrágyát jól értékesíti. A kedvező időjárás feltételei a Felvidéken biztosabbak, mint pl. az Alföldön. Ez az oka annak, hogy a Felvidéken az árpa alá adott közvetlen foszfortrágyázással igen gyakran nagyon jó eredményeket értek el, ellenben az Alföldön nem. Az árpa foszfortrágyája a szuperfoszfát, miért is ennek használata ajánlatos kat. holdanként 125 kg. 16%-os szuperfoszfátot számítva, mely korán tavasszal szórható ki s szántható le. Ha a föld nem nagyon partos fekvésű, akkor őszszel is kihordhatjuk s leszánthatjuk, azonban erre a csapadékdús tavaszi időjárás mellett nincs szükség.

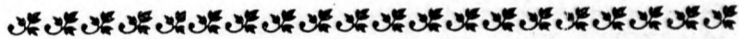
Megjegyzendő, hogy az árpának nitrogénhiányban szenvednie nem szabad. Így indokolt lehet esetleg tavasszal az árpa kikéltése után kat. holdanként 35—40 kg. chilisalétromot is kiszórni, ha az árpa levelei (kes-

Az alagsövező gép munkában.

keny, vékony, halványzöld levél) ennek szükségességét elárulják.

Szeszfűzői tanfolyamok. 1907. február 1-től április 15-ig szeszgyári gyakornokok részére tartatik szeszfűzői tanfolyam a kassai m. kir. gazd. akadémián. Jelentkezések január hó 20-ig oda nyújtandók be.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczélékfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kiutámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levéloxim:

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA” Budapest.

MULATTATÓ

Visszanyerve.

Irta: Rubin.

Tar Lőrinc nagyon jól tudta magáról, hogy ő rút majom, de azért mégis volt bátorsága megkérni a szépséges Klárika fehér kezét. Azaz tán nem is bátorság volt az ő részéről; inkább olyan kisebbfajta örült-ség: a fékevesztett szerélem egy dühödt pillanata, amikor az ember előtt semmi sem szent, semmi se nagy, semmi se elérhetetlen. Amikor a nekibolondult him még a felséges királynőben is csak a nőstényt látja, ami végre is nem bűn, csak bolondság, — lévén köztudomású, hogy egy királynő nem illik akárkihez.

Nohát Klárika is éppen úgy nem illett Lőrinchez. Klárika olyan volt, mint a hasadó nyári hajnal, Lőrinc mint a novemberi éjszaka; Klárika angyal volt, Lőrinc undok gnóm; Klárika rózsabimbó, Lőrinc keserűlapu. Ellenben Klárikának semmije se volt, Lőrinc meg a maga négyesfogatán járt — volna, ha akart volna. Hogy mégse tette, az csak a józanságáról tett tanúbizonyoságot.

Ilyen körülmények között persze csudaszerencséje akadt Lőrincnek: odaigérték neki a Klárit, feltéve persze, hogy ő maga, már mint a Klári is beleegyezik.

— Mert kérem, — jelentette ki jelentős hangsúlyozással az öreg úr — mi a viláért sem erőltetjük. Semmi kincsért.

— Isten ments is attól! — duplázott rá őszinte szívvel Lőrinc, — magam is irtózom az ilyesmitől, és bár az életemnél is jobban szeretem Klárikát, mégis inkább lemondanék, semhogy erőszakkal kelljen őt magamhoz kötni.

— Ugy, úgy, — bólogatott helybenhagyólag az öreg, — ez a leghelyesebb út . . .

Követve tehát eme leghelyesebb utat, komoly beszédbe fogott Tar Lőrinc még aznap Klárikával. Elmondta neki, hogy mindennél jobban szereti őt, elmondta, hogy a tenyerén fogja hordozni, hogy mindene leend, amit csak szeme-szája kíván. Azután pedig nyugodt, csöndes hangon tért át a legfontosabb részre:

— Jól tudom, — úgymond — hogy nem vagyunk mi egymáshoz illők. Maga gyönyörű rózsaszál, én pedig csúf vagyok, mint az éjszaka. De azért ép, erős és egészséges. És a szívem, lelkem tiszta, mint a nap. Aki nem a külső után alkotja meg elhamarkodott ítéletét, az nem is fog beimmem csalódní soha. Ha tehát magácska sem csupán a könnyen mulandó külső előnyöket tekinti, akkor arra kérem: legyen a feleségem. Nem fogja megbánni. Gondolkozzék azokon, amiket mondtam, és döntsön a szíve, esze szerint. Őszinte szívből, szabad elhatározásából adjon nekem feleletet, ha újra eljövök.

Olyan nyugodtan, és annyi szelid méltósággal beszélt, hogy Klárikának könnyelábadt két búzakék szeme. És nem is látta olyan rútinak Lőrincet e pillanatban, mint máskor. Szegény Lőrinc!

Szóval a jó Lőrincnek megint csak disznója volt,

mert a Klárika is igazat mondott, még pedig őszinte szívből, szabad elhatározásból. Ámbár — ugyan cselekedhetett-e volna másképp? Húsz éves volt már, és szerette a kényelmes, a gond nélkül való életet. Jól lehet leendő ura nem volt szép fiú, mint — teszem azt — a Berec Gyurka, sőt csinos se, inkább egyenesen rút, — de hát viszont egyedül a csinoságból nem lehet megélni. Különösen pedig úgy nem, ahogy Klára szeretett volna. És ahogy élhet is — a Lőrinc oldalán. Szóval: odaigérkezett Tar Lőrincnek, bár — mi tagadás — el-elszorult a szíve, ha Gyurkára, arra az ördönögzen csinos képű, mézes beszédű fiúra gondolt, akit most végképpen ki kell vetnie a fejéből.

Végképpen-e; — nagy szó ez. Különösen ha így, minden átmenet nélkül kell keresztülhúznunk a saját szép álmainkat, terveinket, melyekről most egy pillanat alatt derült ki, hogy hiába csináltuk. Mert bizony Klárika ezt nem így álmodta meg holdfényes nyári éjszakákon. Egészen másképp rendezte be ő a jövőjét, melyben Berec Gyurkának jutott jelentős szerep, nem pedig Tar Lőrincnek. És e szép tervek kovácsolásában György úr is élénken résztvett. Bizonykodott, esküdözött, ígért, csak éppen — cselekedni felejtett el. Az idő pedig mult, egyre mult, s a fényes állás, előkelő pozíció még se jött. De nem jött a titkon remélt főnyeremény vagy örökség sem és így Klárikának — hacsak kicsit is józanul gondolkozott — nem lehetett kitérni Lőrinc fényes ajánlata elől.

Nem is tért ki s így lett belőle hamarosan Tar Lőrincné, egy sokaktól megszólalt, de még többektől irigyelt asszony. A dolog különben simábban ment, mintsem gondolta s a nagy áldozatba nem betegedett bele. Sőt még — lássék bármily kegyetlennek a dolog — itt-ott örülni, nevetni is tudott a temérdek gyönyörű ajándék és pompás meglepetés láttára. Csak olyankor szomorodott el, ha a Gyurkára gondolt. Szegény Gyurka! Annak bizonyára meghasad a szíve, ha ugyan még eddig meg nem hasadt.

Szerencséjére ebbeli aggodalmai minden alapot nélkülöztek, amennyiben alighogy a nászútról visszajöttek, máris találkozott György úrral, aki a lehető legpompásabb egészségnek örvendett, de sőt vidám nevetéssel üdvözölte. Klárikát ez a viselkedés határozottan megdöbbsentette. Kegyetlenségnek, sőt bizonyos mértékben szentségtörésnek minősítette ezt a könnyed fel sem vevést. Azért is hát duzzogva és némileg sértődve fogadta a köszöntést, és rögtön meg is jegyezte:

— Igazán örvendek, hogy oly hamar megvigasztalódtott Berec úr!

Berec úr szörnyen elcsudálkozott.

— Miért vigasztalódtam volna meg? És miért egyszerre „Berec úr”? Miért nem röviden Gyurka, az „ön” Gyurkája?

Klárika, azazhogy Klára asszony izetlennek találta a dolgot.

Bacchalia.

— On d'histoire et de géographie. —
 — On d'histoire et de géographie. —
 — On d'histoire et de géographie. —

— On d'histoire et de géographie. —
 — On d'histoire et de géographie. —
 — On d'histoire et de géographie. —

— Ön úgylátszik elfelejtette, hogy három hónapja asszony vagyok, kedves Berec úr.

A kedves Berec úr egy pillanatra az ajkába harapott és meglepődve tekintett rá, de aztán olyan jóízű nevetésbe tört ki, hogy Klára asszony egészen összezavarodott. Végre, — mikor valahogy lecsillapult — hirtelen komolyra váltan fordult hozzá:

— Ah, — tehát *ezt* akarja mondani? És mondja Klári, — *komolyan* gondolja is, amit mond?

Megfogta erősen az asszony kezét és kényszerítette, hogy a szemébe nézzen. Valószínűleg tudta, hogy az ő nagy dióbarna szemeiben mennyi erő van asszonyokkal szemben. És csodák csodája, *erre* aztán már nem tudott Klára asszony mit felelni.

— De Berec úr, — hebegte ijedten — György... Gyurka, engedjen el az istenért, hisz meglátnak!

— Nem nagy szerencsétlenség, — dörmögte György úr, — legfeljebb azt látják, amit úgyis tudnak.

— Mit? — dadogta sápadtan Klára asszony.

— Azt, — felelte hevesen, szenvedélylyel György úr, — hogy hiába vett el téged tőlem Tar Lőrinc, azért te mégis az enyém maradsz, . . . az *enyém*. Akármilyen történik.

Olyan erővel szorította meg az asszony kicsi, keztyűs kezét, hogy az majdnem felkiáltott fájdalmában, a szeme pedig égett, ragyogott mint egy pokol. De ezt már nem bírta elviselni Klára asszony. Kitépte kezét a férfi kezéből, s egy bucsúszó, egy hang nélkül ment, — nem, futott haza. Ott aztán ledobta a köpenyét, kalapját és sirva roskadt le a pamlagra. Csakúgy zokogott a méltatlan megaláztatás és szégyentől.

Meg egy kicsit — az örömtől is. De erre csak jóval később jött rá, ami dicséretére legyen mondva. Akkor ugyanis, mikor vagy két hét múlva megint kísértelt egyedül és György úr olyan ragyogó nyugalommal csatlakozott hozzá, mintha a legcsekélyebb se történt volna köztük. Akkor már bámulta György úr nyugalomát, szédületes vakmerősége imponált neki. Miért is némi huzódózás után újra csak „kedves Gyurkának” kezdte szólítani György urat, mint — akkor, régen.

A többi aztán jött szép lassan magától. Klára asszony észre se vette és már megint ott folytatták, ahol elhagyták a multkor: tervezgettek, álmodoztak a *jövőt* illetőleg. Azt, hogy az ő számukra már nincsen semmiféle jövő, azt kifelejtették a számításból. Klára asszony boldog volt általában. Mígnem egyszer Lőrinc jónak vélte beleavatkozni a nagy boldogságba.

— Klára, — mondta nyugodtan, de kissé szomorúan, — Klára, valamit szeretnék mondani neked édes gyermekem.

Az asszony alighanem sejtett valamit, mert piros lett a haja tövig. De azért majdnem dacosan kérdezte:

— Ugyan mi lehet az már megint?

— Semmi különös. Csak helyesnek tartanám, ha kissé kevesebbet érintkeznél Berec Gyurival. Tudod: rosszak az emberek és mindjárt pletykáznak.

Nyugodtan beszélt, arcízma se rándult. Klára asszonyt azonban mégis vérig sértette ez a szelid, jószágos hang.

— Mit mondasz? — kérdezte tágranyilt szemekkel, — mit? Te — nekem? Hát ilyet mersz mondani? *Te* — nekem?

Egészen elsápadt és szinte fuldoklott a dühtől. A többit már csak inkább hörögte, mint mondá:

— Hát *ezért* mentem hozzád? *Ezért* áldoztam fel neked az én ifjuságomat, testemet, lelkemet? Hogy meggyanúsíts, hogy üldözz, hogy halálra kinozz? *Ezt* teszed te velem?

Megingott, és el is esik, ha Lőrinc meg nem kapja. Akkor azonban egyszerre magához jött és iszonyattal tépve ki magát a férfi karjaiból, zokogva rohant be szobájába.

Lőrinc utána bámult egy darabig, aztán leült és szerette volna magát amúgy tisztességesen felpofozni. No ő ugyan szépen eljátszotta a maga kis játékait! Hát kellett ez neki? Így megbántani ezt a szegény asszonyt! Semmiért. Mert az végre is semmi, ami történt. Sétáltak, nevetgéltek. — punktum. És most halálra sebezte ennek a szegény asszonynak érzékeny szívét, amiből majd isten tudja mi lesz.

Hát egyelőre nem lett semmi se. Ment minden úgy mint azelőtt, csak éppen kevesebbet beszélgettek együtt, Lőrinc meg az asszony. Különben haladt minden a régi kerékvágásban egészen addig, míg egyszer szokatlan időben haza toppanva, Berec Gyurkát lelta a maga tűzhelyénél Lőrinc, amint melegedett.

A gorillaalakú és majd olyan erejű törpe, fehér lett mint a fal és egy pillanatig úgy állt ott, mintha a lábai legyökereztek volna, azután meghorkant és eldobta a puskát, ami épen a kezében volt. És pusztá kézzel rohant rá arra az emberre, aki az ő hitét, az ő istenségét rabolta meg. Felkapta mint egy bábut, megforgatta a feje felett, úgy vágta le teljes erejével a pallóra, melyen tompa zuhanással nyult végig a nehéz férfi test. Azután vad kacagással ugrott a mellére — kiakarta szedni a torkát a körmeivel. De arra már nem maradt ideje.

Mint a vércse prédájára, úgy rontott rá a szelid, kékszemű Klára asszony.

— Ne bánts! — vijjogta hörögve, — hozzá ne nyulj többet te . . . te utálatos féreg!

És puha fehér kezével úgy mellbe lökte Lőrincet, hogy az hátratántorodott. A lökéstől-e, vagy mitől támolygott meg egy keveset, aztán lassú, ingadozó léptekkel ment ki a szobából. Vissza se nézett. Csak jó későre üzentte meg, hogy Klára asszony mindent magával vihet, amit akar, mindent, mindent . . .

* * *

Félesztendő se tellett bele, mikor Klára asszony otthon volt megint. Soványan, elcsigázva, vörösre sirt szemekkel. Betámolygott az ajtón, aztán térdre bukott és zokogni kezdett. Lőrinc fölemelte és lefektette az ágyba. Aztán odaült melléje és várt. Mikor az asszony annyira magához tért, hogy a hangját visszakapta, beszélni kezdett. Tagolatlanul, összefüggés nélkül tördelte a szavakat és közbe megremegett a láztól, meg-megcsuklott a zokogástól.

— Elhagyott . . . nem, kilökött . . . most, hogy már nincsen semmi. Azt mondta jöjnek vissza, . . . tehozzád, . . . neked van miből eltartani engem, . . . és hogy kár is volt elmennem tőled. Aztán . . . aztán . . . megis ütött . . . És én visszajöttem . . . itt vagyok . . . de elfogok menni . . . csak most még nem bírok . . .

Kimerülten hanyatlott vissza. Lőrinc föléje hajolt, és gyöngéd szeretettel simogatta végig a verejtékes, hófehér homlokot.

— Dehogy mégy, — susogta, — dehogy. Itt maradsz és élünk tovább is szépen, csendesen. Visszajöttél, újra megtaláltalak, újra az enyém vagy és az is maradsz. Most pedig pihend ki magad lelkem és ne aggódjál semmit. Jó helyen vagy, a legjobb helyen . . .

Mikor újra felriadt Klára asszony, Lőrinc nagyon el volt merülve valami munkába. A puskájával bab-

rált: belenézegetett, gondosan tisztogatta, aztán megtöltötte és — mosolygott.

Hogy az asszony is látja, csak akkor vette észre, mikor már kifelé indult. Akaratlanul is megállt egy pillanatra, az asszony pedig kimeredő szemekkel ült fel az ágyban.

— Hova mégy Lőrinc?

A férfi zavartan mosolygott:

— Ki . . . ki egy keveset . . .

— Hova?

Lőrinc érezte, hogy hiába hazudnék, aztán meg nem is bírt volna tán hazudni.

— Megyek — mondta tompán — fizetni. Éretted fizetni . . .

Azzal megindult megint. De az ajtónál megállította egy elfojtott, hörgésszerű sikoly.

— Lőrinc!

Lőrincet szíven találta ez a hang. Visszafordult és sápadtan, tágranyilt szemekkel meredt az asszonyra. Nem szólt, de az ajkán, egész alakján ott lebegett egy néma, szörnyű kérdés. Az asszony egy pillanatra még nézte, aztán zokogva roskadt a párnák közé:

— Ne bánts! Lőrinc, . . . ne bánts! . . .

Lőrinc szépen odatámasztotta a puskát a falhoz, maga meg az ablakhoz ment és forró homlokát odanyomta a hideg üveghez. Az ágyban azalatt görcsösen zokogott az asszony és az ő sápadt, rút arcán is alagördült két nehéz könnycsepp, amelyekben pirosan tört meg a beragyogó őszi napsugár. Egész pirosan, — mintha vérből lettek volna.

APRÓSÁGOK.

Nem kell mértéket venni a cipő készítéséhez. Saint-Servanban egy Ledne nevű ur megunt már, hogy a cipész valahányszor cipőt akart készíttetni, mértéket vett jobbról, balról, felülről, alulról és a végén — kényelmetlen cipőt szállított. S miután az alkalom nemcsak tolvajokat, hanem feltalálókat is szül, egy új lábmérték-rendszert spekulált ki. A találmány lényege az, hogy a láb méreteiről gipsz-lenyomatot vesz fel. Mikor a láb teljes formája készen áll, a feltaláló egy elmés szerkezettel, mely a szobrászoknál használt pöbintirozó késhez hasonló funkciókat teljesít, néhány faragással ugyanolyan modellt hoz ki, mint az eredeti gipszöntvény. A cipő készítőjének ezek után két modell áll rendelkezésre. A famodellre ruhazza a cipőt, a gipszmodellen pedig kényelmesen tanulmányozhatja a bütyköket. Ha ezek után még sem sikerül a cipő, nagy lelki nyugalommal lehet a cipész szemébe vágni: „Magánál többé nem dolgoztatok, mert maga egy fuser“.

Mért nem szeretik Mark Twaint a trösztök? Egy párisi ujság megkérdezte Mark Twaint, a világhírű amerikai humoristát, hogy mért mondott le arról a tervéről, hogy hosszabb időt fog Franciaországban tölteni. Mark Twain erre a következő vidám levéllel válaszolt:

Szivesen eljöttem volna az önök szép országába, ha Rockefeller nem volna a világon. De ez az ur azt a villát bérelte ki Compiègne mellett, amelyet én a magam számára választottam. Ezzel is csak boszantani

akart engem, mert nem tudja megbocsátani ártatlan mesémet, amelylyel a trösztök hatalma ellen fordultam. Nem tudom, hogy ismeri-e a mesét. Egy légy anyai szeretettel örködött két gyermeke, Klára és Zsuzsánna fölött. Egy napon Klára így szólt az anyjához:

— Rászállhatok-e arra a bonbonra, amelyet a cukrásznál látok?

— Természetesen, felelt az anyja.

Klára megkóstolta a bonbont és azonnal meghalt; a bonbon mérges volt: a cukortröszt készítette.

— Ah, jajgatott Zsuzsánna, sohasem fogom elfelejteni a borzasztó leckét és óvakodni fogok az édességektől.

Mint okos gyermek egy darab kenyérré szállott. De alig kóstolt belőle, nyomban kimúlt. A kenyér mérges volt, mert a péktröszt készítette.

A két gyermek halála miatt az anya megőrült. Meg akart halni s kétségbeesésében légyölő papirosra szállott. De hiába, mert nemcsak egészséges maradt, hanem még egészségesebb lett. A papirost ugyanis a légypapiros-tröszt készítette.

Ezért a meséért haragudott meg Rockefeller.

KÉPÜNKHÖZ.

Bakhalia. Régi Görögországban utcai táncokkal ünnepelték a farsangot. Ezt nevezték Bakhaliának. Képünkön ezt a híres farsangolást mutatjuk be.

BETÜTALÁNY.

H ó Sár sár sár
sár sár sár
sár sár sár
sár sár sár

Megfejtési határidő 1907. január hó 12.
A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A „Független Ujság“ 51. számában közölt talány megfejtése.

„Én Istenem! Mit csináljak?
Férjhez menjek? Vagy szolgáljak?“

Helyesen fejtették meg: Renner Ida, Nagy Erzsike, Csató Julia, Béres Eszti, Szabó Pirooska, Barabás Józsefné, Juhász Máté, Nagy Gergely, Maskó Imre, Dudás Lukács, Demeter László, Balog Gábor, Huszár János, Cserte Ferenc.

A sorshuzásnál Nagy Gergely és Dudás Lukács neveit huztuk ki elsőnek, kiknek egy értékes regényt küldötünk.

Megjelent!

Megjelent!

A góbé a gazdaságban.
(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltséggel együtt 2 K. küldi:
Péterfy Tamás Budapest, IX., Köstelen

≡ A „Független Ujság“ olvasói félárban kapják.

Postai díjjal együtt 1 koronáért!

LEVELES SZEKRÉNY.

Előfizettek az elmúlt héten:

Németh János, Nebb Ferenc, Noszlopy Sándor, Novák György, Nyaka Ferenc, Ollós Ferenc, Orosz Lajos, ifj. Papp Sándor, Pap Sándor, Pfeiffer Anna, Parola Károly, Papp Imre, Palesch János, Palotay László, Paluzsa Gézané, Paska István, Pataky Miklós, Papp László, Pák Erzsébet, Pásztor Pál, id. Pethő Mihály, Peller Mihály, Pechó Mihály, Péntek Mihály, Petrus Jenő, Pikó Lajos, Péterfi Dávid, Podhradszky Emil, Polgár István, Posa Lajos, Plutzer Károly, Raksányi Pál, Réb Mihály, Ripszám Boldizsár, Rombay Dezső, Rogács Sándor, Rodiczky Jenő, Róth Alajos, Sárkány Alajos, Samu János, Sallai József, Simon Vazul, Sarudy József, Straub Mátyás, Sándor Mihály, Sárkány István, Sárossy István, Stanchich Béla, Stephanovszky Sándor, ifj. Simon József, H. Schleich József, Siftár József, Simon Ferenc, Simonffy Gábor, Still József, Sohr József, Sólyom Sándor, Spozon Pál, Szakálczy János, Alsó Szabó Lajos, Szabó József, Szabó Ty. Imre, Szabados Gáspár, Szalay György, Szander Jakab Szász Ferenc, Szabó Gábor, Szálender Gyula, Szlatky Károly, Szász Farkas, Szander Adolf, Szemerédi János, Szepesi Gyula, Szeidl János, Szerény János, Szentpéteri Sándor, öz. Szentpétery Imréné, Szivoczka Ferenc, Szilágyi József, Szita Lajos, Szita Mihály, Szilvágyi Gábor, Szilassy Sándorné, Szilárd Ferencné, Szilassy Lázár, Szobocsán István, Szmolka István, Szüics Ödön, Tar Mihály, Takáts József, Takács Imre, Tamás Miklós, Tengery Imre, Tóth Antal, Tóth Vince, ifj. Tóth István, Tiborc János, Tóth Károly, Toma György, Tóth István (H. H.), Torzsity János, Tót Károly (Udvarhelym.) Tolvay Ágoston, Tóth János, Tonomár Ferenc, Török Antal, Tókey Antal, Turcsik Pál, Turcsányi László, Ujházi Vencel, Url Rezső, Vladár Ernő, Varga Gyula, Varga József, Vaiszman József, Varga Mihály, Vadász Pál, Vacsó Cyprián, Vajgler Mihály, Jósé Váradi, Vágó János, Varga István, ifj. Valkó János. (Folytatjuk.)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 január 3.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 Kt., sertésbús 96—1.26 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, o vasztani való 1.22—1.32 K., hár 140—144 K., sertészsír 1.30—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.92 K., hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfifélék: —.—.— K., rántani való csirke 1.40—2.— K., sütni való csirke 2.20—2.80 K., kacsza, hizott 7.—8.— K., lud, hizott 10.—16.— K., pulyka, hizott 7.—12.— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.30—1.40 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1.20—2.40 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árai.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 13.90—15.75 K. Rózsa 12.50 K-tól 12.55 K-ig. Árpa 12.50 K-tól 12.60 K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. Zab 14.60—15.— K. Tengeri 12.50 K.

Teavaj: (centrifugált) 2.50—3.— K., főzővaj 1.60—2.— K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—24 fillér.

Tojás: bácskai 96—100 K., erdélyi apróbb áru 96.—96.— K. lánánkint (1440 drb). Apadt —.— K., meszes —.— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.20—4.80 K., rózsa új 3.80—4.20 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákban zsákkal együtt —.—.— K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 5.20—7.— fillér, muhar 6.40—7.20 fillér, zsupszalma 4.——4.60 fillér, alomszalma 3.80—4.— fillér.

Pályázati hirdetések.

A magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezető-ségének 1907., illetőleg 1908. és 1909. években: 6000 kgr. kötélzsinór, 1000 kgr. kötélzsinór 2000 kgr. ólomzárzsinór vágatlan 1000 kgr. ólomzárzsinór vágott anyagra lesz szüksége, melyeknek biztosításra ezennel pályázatot hirdet. Az ajánlatok 1907. évi január hó 24 déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztálya főnökének (VI. Teréz-körút 62 sz. I. emelet 5 ajtó) adandók át. A bánatpénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál 1907. január hó 23 déli 12 óráig teendő be.

A részletes pályázati feltételek nem különben a megközelítőleg szükséges mennyiségről szerkesztett jegyzékek és ajánlati űrlapok valamennyi üzletvezetősnél megtekinthetők. Üzletvezetőségünk általános osztályában (Teréz-körút 62 sz. I. emelet 9 ajtó.) pedig ezek ingyen megszerezhetők.

Budapest, 1906. december hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére feltűgyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

:: Ifj. Kovács József Orosháza ::

Magyar házi-ipar. Magyar termények.

Söprűk, szatyorok, gyékények, hörhocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

:: ifj. Kovács József Orosháza ::

Alfa-Separator

Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

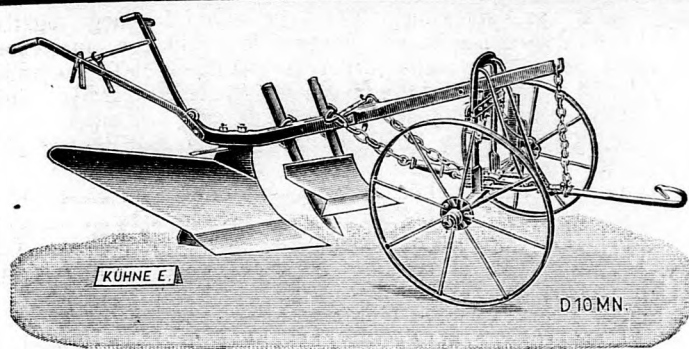
Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 770 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

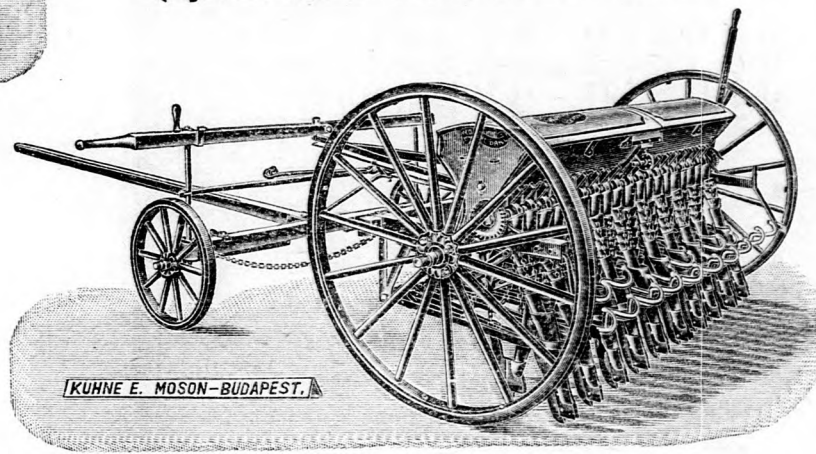
Az őszi idényre:
Egy- és kétvasu ekéket
 (Ujdonság: BIPPART-altalajeke).

Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
 Budapest, Üllői-ut 25.

90800. IV. B. 1. szám.

Gabonaeladási hirdetmény.

A kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtok, a gödöllői koronauradalom, a kolozstordai ménesgazdaság, a palánkai m. kir. csikótelep, a pusztapéklai m. kir. rizsgazdaság, a silingyiai bérsgazdaság, a csákányi m. kir. kinstári birtok, az alsódetreheimi és buni telepítési birtok 1906. (1905.) évi terméséből az alább megjelelt gabonakészletek eladása czéljából 1907. évi január hó 16. és február hó 6. napjain délelőtt 11 órakor a vezetésem alatt álló miniszteriumban zárt írásbeli ajánlatok utján nyilvános versenytárgyalás fog megtartatni.

Eladásra kerül összesen:

59,354 q. őszi buza,
 4,670 q. őszi rozs,
 1,560 q. őszi árpa,
 1,364 q. tavaszi árpa,
 1,200 q. ó tengeri,
 136 q. új tengeri.

Ezek a termények az említett birtokok magtáraiban, a minták, valamint a részletes eladási feltételek pedig úgy a vezetésem alatt álló miniszteriumban a gazdasági főigazgatónál (III. em. 121.) mint az említett birtokokon bármikor megtekinthetők.

Az ajánlatok a részletes eladási feltételekben megjelelt tételekre külön-külön teendők.

Budapest, 1906 december 14.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Legjobb tejfőző a BALTIC

BALTIC-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül mindenütt elismerésben, mert a legtekélyesebb és legmodernebb tejfőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIC kezelést még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, sz-rencsétlenségnek eleje véteget és a géprészek sem romlónak, sem pszokolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIC RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vajat.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetést a „Köz-telek“ 70-es számában.)

☛ Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-szeparátorokról irt bírálatunkat. ☛

Baltic Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképviselete

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.

TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 19. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.263.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.732.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítést en részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítás minden irányban készséggel szolgál az igazgatósa.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznikografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografiallag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,
Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb
Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.